

Vali minu (termodünaamiline) AHNUS!

Valimisloosung „TUGEV SAAREMAA“ on väga õnnestunud, kuna tugev on see, kellel on jõudu. Mis tähendab „Kellel jõud, sellel võim!“ Kellelgi on väga vaja võimu juurde saada või jääda, aga MIKS?

Kas selleks, et TEHA? Kuna järgmiselt suurelt, näopiltidega plakatilt loen: „TEISED LUBAVAD, MEIE TEEME“. Teeme tugeva omavalitsuse hea palgaga ametikohal rahva maksuraha eest suuri tegusid. Eriliseks peaksin tegemisi, milles ohverdatakse isiklike vahendeid ja aega. Tule ja küsi minu külaosa elanike käest, kuidas see käib ja kui tore see on.

Eestis olevat kõrgeima võimu kandjaks RAHVAS. Kahjuks on juba praegu piisavalt märke, et ka järjekordne võimalus rahval kaasa rääkida ja toimuvat kuidagigi mõjutada läheb, nagu on läinud kõik eelnevad. Ehk nii kohalikke valimisi, kui terve Eesti tulevikku mõjutab see, kellel on rohkem reklaamiraha.

Võib-olla oleme juba loobunud uskumast, et midagi võiks muutuda?

Raamat „Lokaalravitsus“

Sõrve mees Kaupo Vipp üllitas suvel raamatu „Lokaalravitsus“. Pealkiri tähistab väljapääsu otsingut olukorrast, milleni kogu planeet ülerahvastumise, naftatarbimise, keskkonnareostuse ja muu sarnasega jõudnud on.

Olen kõrgharidusega füüsik, kes tegutsenuna mitukümmend aastat arvutivaldkonnas on suurema osa oma kvalifikatsioonist kaotanud. Kuid termodünaamika seadusi õppisime keskkoolifüüsikas. Sisu on lihtne: soojus liigub alati soojemalt kehalt külmemale suunas ja kui salati sees lusikat liigutad, läheb see rohkem segi. Kõik, millel lastakse omatahtsi ja väljast sekkumata kulgeda, püüab muutuda selliseks, et oleks vähem erinevusi – oleks „üks ühtlane mödi“.

Meie maailm on sellisest „ühetaolisest mödist“ väga kaugel. Kui kaua kulub aega, et tähed (meie Päike kaasaarvatud) oma energia laiali paiskaksid (nn soojussurm), ei pea me muretsema. Kuna aga selline looduslik suundumus vääramatult valitseb, oleme ka meie inimestena selle osad. Ehk midagi sellest teadmata tegutseme looduse poolt seatud eesmärgiga muutuda „ühtlaseks mödiks“. Lõppeesmärk saabub seda kiiremini, mida rohkem suudame kulutada energiat (mida kiiremini lusikat salatikausis liigutad, seda ühtlasem koostis tekib).

Minu ja sinu ahnuse põhjus

Üllatavat seost on raske mõne lõiguga avada, kuid ülikoolis ei õpetatud kunagi, et inimese LOOMUPÄRANE AHNUS tuleneb termodünaamika seadustest. Kui tänaste koolide füüsika- ja loodusteaduste õpetajad pole veel Kaupo Vipi raamatut lugenud, soovitan seda kohe teha. Kuna meie käitumise põhiolemuse mõistmise kaudu võiks alata oluline pööre, mis lubaks inimkonnal kesta kauem, kui praeguses loodust hävitavas elukorralduses.

Maaelanik on säästvam

Mul on raske vabaneda mõtteviisist, et maal elades, ümbruskonnast küttepuid varudes ja tervislikku köögivilja kasvatades võiks meil palju „eluenergia“ millegi meeldivaga tegelemiseks üle jääda. Selle asemel kipume linnadesse, kütame elamuid nafta või gaasiga, transpordime kaugelt toitu ja muud vajalikku või ahvatlevat ning raiskame autodega sõites tohutult bensiini. Märkamata paisutame töökohti ja ameteid, mis pole hädavajalikud, aga kulutavad ühel või teisel moel energiat. Meie tung aina suureneva energiatarbimise suunas olevat loodusliku protsessi osa.

Kui keegi kuulutab, et maal on tore elada, tundub see paljudele igavana. Siit lahkuvad noored. Kõik, mis oli, hääbub ja ääremaastub. Kuna vaikselt ja vaguralt toimetav maaelanikkond tarbiks liiga vähe energiat.

Energia mõõduks on saanud raha

Olen ainult paar korda pidanud energiatarbimise piiramisele viitavat sõnumit edastama kooliõpetajatele ja seda ebaõnnestunult. Neist enamusel on mureks iseenda ja pere energiatarbimise kasvatamine. Energia mõõduks võib pidada RAHA, kuna selle kaudu saab kasvatada enda, pere, linna või valla, riigi, kogu planeedi või tsivilisatsiooni energiatarbimist.

Kutse MADALA KULUTASANDIGA ELUVIISI suunas on vastuolus suure Looduse enda seadustega. Samamoodi nagu kutse loodus- või keskkonnanahoiule, säästlikkusele jne.

Tunne oma hädade põhjust!

Olukord ei pruugi olla lootusetu, kuna lõpuks ometi me TEAME TÄHTSAMAT PÕHJUST, miks inimkond on silmitsi omaenda tegevusest põhjustatud ohtudega. Isegi loosungil „Mõttele globaalselt, tegutse lokaalselt“ oli ilma äsjakirjeldatud mõistmata ainult poliitloosungi tähendus.

Nagu enamus inimesi, tegelevad ka poliitikud esmalt iseend läbiva energiahulga kasvatamisega (energia = raha) ja alles selle järel kõige muuga. Selline avaldus tundub hirmus karm ja ründav, aga kui see ongi loodusseaduslik, milleks solvuda?

Ole väarikas taanduja!

Midagi võib muutuda ainult tingimusel, et need, kes teha tahavad („Meie teeme...“) asuksid esmalt oma isiklikku energiatarvet piirama. Otsiksid tarkust tulla toime vähemaga kui seni. Kaasnähtena võiks kasvada ausus, üksteisest hoolimine ja väheneda oht korruptsiooniks. Parimal juhul jääb midagi endale kuuluvast üle, et seda ligimesega jagada. Kuna seni on jagatud ainult võõrast raha = energiat.

Valimised on demokraatia väljenduseks. Täiesti loomulikult valivad paljud neid, kelle näod on suurtel välireklaamid. Kuna ka see kasvavalt tarbiv ühiskonnaosa on oma püüdlustes palju kasulikku loonud. Paraku ka aina suurenevat globaalset ebakindlust. Kellel usku rahulikku, üksteist toetavasse, looduslähedasse eluviisi, leiab ehk tulevastel valimistel endale esindaja kallite reklaamideta.

Praegu läheb meil hästi, aga kui tänastest tõmbekeskustest mingis kriisis taas kord tõukekeskused saaksid, siis puuduks meil ääremaade hääbumise korral tagala.

Et linnainimene ei juhiks maainimest

Ära kaota lootust ega arva, et Sinu ainsast häälest midagi kasu ei ole! Kuna me võime just praegu olla pöördelise äratundmise lävel, miks meile lõputuks peetav kasv kahju toob ja kuidas halvimat vältida. Olen olnud pärast maal veedetud lapsepõlve aastakümneid linnainimene. Nüüd taas seitsmendat aastat pühendunud maaelanikuna mõistan, kui ohtlik oleks allutada nn. ääremaadel tehtav linliku mõtteviisi alla.